Nelegální obchod s kulturním vlastnictvím

Matyáš Pavel
matyas.pavel@amo.cz

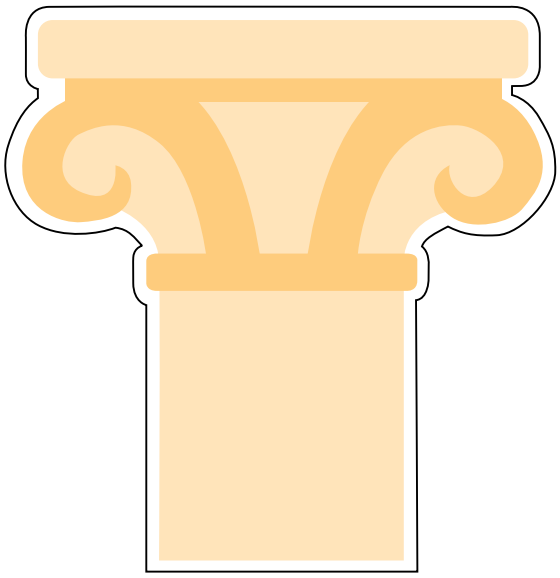

1 ÚVOD

Kulturní vlastnictví je neodmyslitelnou součástí každého národa na Zemi. Je-li jakékoliv skupině kulturní vlastnictví uzmuto nebo zničeno, dochází k nenávratné ztrátě tradic a informací. V poslední dekádě ničení, krádeže a následné pašování a prodej kulturního vlastnictví prudce vzrostly. Děje se to zejména kvůli globalizaci obchodu, možnosti najít překupníka přes internet a nárůstu počtu ozbrojených konfliktů. Pašování kulturního vlastnictví je v současné době činností s nízkým rizikem a vysokou výdělečností přitahující skupiny organizovaného zločinu.[1] Kvůli výše uvedenému a kvůli nedostatečné implementaci řešení vyplývajících z mezinárodních konvencí se Sociální, humanitární a kulturní výbor (SOCHUM) a další orgány OSN tímto problémem zabývají.

2 KULTURNÍ VLASTNICTVÍ

Termín „kulturní vlastnictví" označuje vlastnictví, kterése nachází na světské, nebo náboženské půdě a je daným státem označeno jako důležité pro archeologii, prehistorii, historii, umění nebo vědu. Je to cenná věc, která není nijak obnovitelná. Vyskytuje se v kategoriích:

a) umělecká díla, historické stavby a ruiny;
b) archeologická naleziště, artefakty a vraky lodí;
c) muzea, knihovní sbírky, archivy;
d) posvátná místa a další.[2]

Kulturní vlastnictví je přirozeně vzácné a má nevyčíslitelnou hodnotu, může vážit od pouhých několika gramů až po desítky tun. Často je pevně provázáno s kulturními zvyklostmi společnosti, která jej vytvořila.

V zónách válečného konfliktu je kulturní vlastnictví označeno mezinárodně uznávaným Modrým štítem. Štít samotný a pravidla jeho správného používání vytvořilo Haagské shromáždění roku 1954.[3]

2.1 Ničení a ztráta kulturního vlastnictví v důsledku pašování

V případě nelegálního pašování kulturního vlastnictví dochází ke třem hlavním následkům:

1) Narušení integrity společnosti

Jedná se o hromadný odliv kulturního vlastnictví ze zemí jejich původu. Ty bývají zpravidla zasaženy válkou, nebo chudobou, případně obojím. Tento odliv má degenerativní dopad na tradiční kulturu postiženého obyvatelstva. Dochází k mizení společné historie, která určuje identitu skupiny. Například Islámský stát po dobu své existence úmyslně ničil památky a kulturní dědictví starých civilizací v oblasti svého působení za účelem propagace čistého islámu.[4]

2) Upření přístupu k informacím, které daná věc mohla světu poskytnout

Následkem nelegálního obchodu s kulturním vlastnictvím je toto vlastnictví v procesu buďto ničeno, nebo končí v uzavřených privátních sbírkách. To znemožňuje archeologům, historikům a znalcům umění je zkoumat a získávat cenné znalosti o minulosti.

3) Finanční zisk kriminálních organizací

Výdělek z pašování kulturního vlastnictví podporuje jeho další pašování, korupci ve státních správách zemí, které se s pašováním potýkají, a v současnosti byl také identifikován jako možný finanční zdroj pro teroristické skupiny.[5]

2.2 Rozsah problematiky

V současnosti je pašování kulturního vlastnictví lukrativní způsob výdělku pro skupiny organizovaného zločinu, ale i přivýdělku pro jednotlivce ze všech sociálních vrstev. Je to dáno dvěma faktory – vzhledem k nedostatku kontrolních mechanismů, jimiž světové vlády (ne)disponují, je pašování kulturního vlastnictví nízkoriziková záležitost se zároveň vysokou výdělečností.[6] Podle Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (*United Nations Office on Drugs and Crime*, UNODC) výdělek z pašování kulturního vlastnictví činí až 0,8 % z celkového výdělku z pašování celosvětově. Reálná částka se pohybuje podle odhadů mezi 3,4-6,3 miliardami USD.[7] Pro porovnání, v roce 2013 tato částka činila 2,2 miliardy USD.

Na pašování kulturního vlastnictví se může podílet prakticky každý. Například pro chudé obyvatelstvo žijící blízko archeologických nalezišť představuje rabování a předávání získaných předmětů dál podstatný přivýdělek. Někteří takto pracují kvůli tlaku vyvinutém organizovaným zločinem na daném místě.[8]

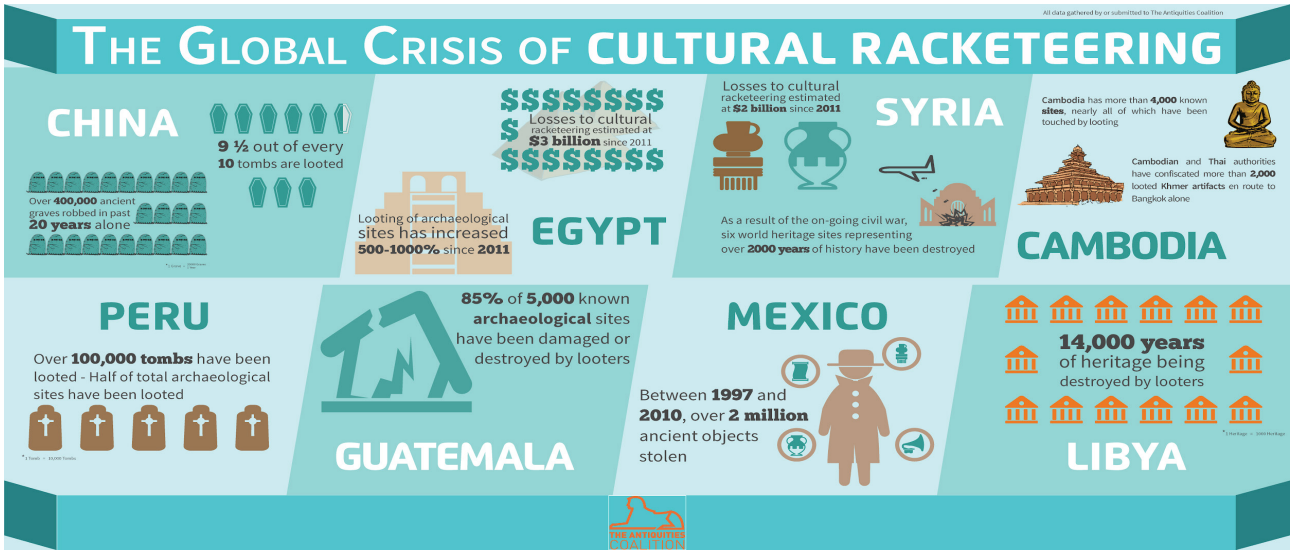

Obr. č. 1: Přehled ztrát kulturního vlastnictví ve světě[35]

3 NELEGÁLNÍ TRH S KULTURNÍM VLASTNICTVÍM

Nelegální trh s kulturním vlastnictvím je rozšířen celosvětově, ale liší se svou hustotou. Jeho hlavním aktérem jsou organizované pašerácké skupiny. Oproti předpokladu se nejedná o skupiny s přísnou hierarchií, jakou je třeba italská mafie či japonská Yakuza. Jedná se spíše o síť volně zaměnitelných samostatných osob, které si mezi sebou pašované zboží předávají v různých fázích procesu podle své vlastní odbornosti. Pašované kulturní vlastnictví putuje zpravidla ze zemí postižených chudobou do bohatých zemí prvního světa, kde přijde na odbyt.[9]

Fluid organisation je typ organizace vyznačující se flexibilitou a schopností rychle se přizpůsobit společenským změnám a změnám na trhu.[36]

3.1 Jak vypadá pašování kulturního vlastnictví?

O pašování kulturního vlastnictví je velice málo informací vzhledem k neprůhlednosti celé jeho organizace. Způsobuje to několik faktorů:

a) Neexistuje žádný definitivní seznam kulturního vlastnictví, podle něhož by se mohly orientovat složky pověřené bojem proti jeho pašování.

b) Není dostatečně vyvinutý systém identifikace pro rozpoznávání legálního a nelegálního kulturního vlastnictví.

c) Pašování probíhá přes takzvanou fluidní organizovanou síť (*fluid organisation network*) překupníků.

Největší problém při získávání informací představuje samotná struktura pašerácké komunity. Její členové na sebe nejsou nijak pevně vázaní a chybí jim centrální vedení. Jejich obchodní styky nutně nepodmiňují žádné další v budoucnu, nejsou zde jasné řetězce předávání nelegálního zboží a nepanují v ní žádné sankce za individuální ekonomická rozhodnutí. Velké procento zúčastněných provozuje pašeráctví jako pouhý přivýdělek.

Dají se rozlišit čtyři fáze a podle nich čtyři typy účastníků, kteří se v pašeráckém světě pohybují.

1) tzv. subsistence diggers

Subsistence diggers (volně přeloženo jako živořící horníci) stojí na úplném počátku pašeráckého řetězce. Jedná se většinou o osoby na pokraji chudoby, které vykrádají archeologická naleziště nebo kradou kulturní předměty kvůli přivýdělku na živobytí a operují ve zdrojových zemích.

2) zprostředkovatelé rané fáze

Zprostředkovatelé rané fáze (*early stage intermediaries*) vykupují starožitnosti od „subsistence diggers" a pašují je ze zdrojových států skrz státy tranzitní až do států tržních.[10]

3) zprostředkovatelé pozdní fáze

Zprostředkovatelé pozdní fáze jsou nejstabilnější skupinou, která se na pašování podílí. Stará se o převedení nelegálního zboží z černého trhu na trh legální, k čemuž potřebují udržet zdání své vlastní legitimity. Metoda užitá pro starožitnosti se podobá praní peněz. Při praní špinavých peněz s nimi majitel provede řadu složitých bankovních nebo

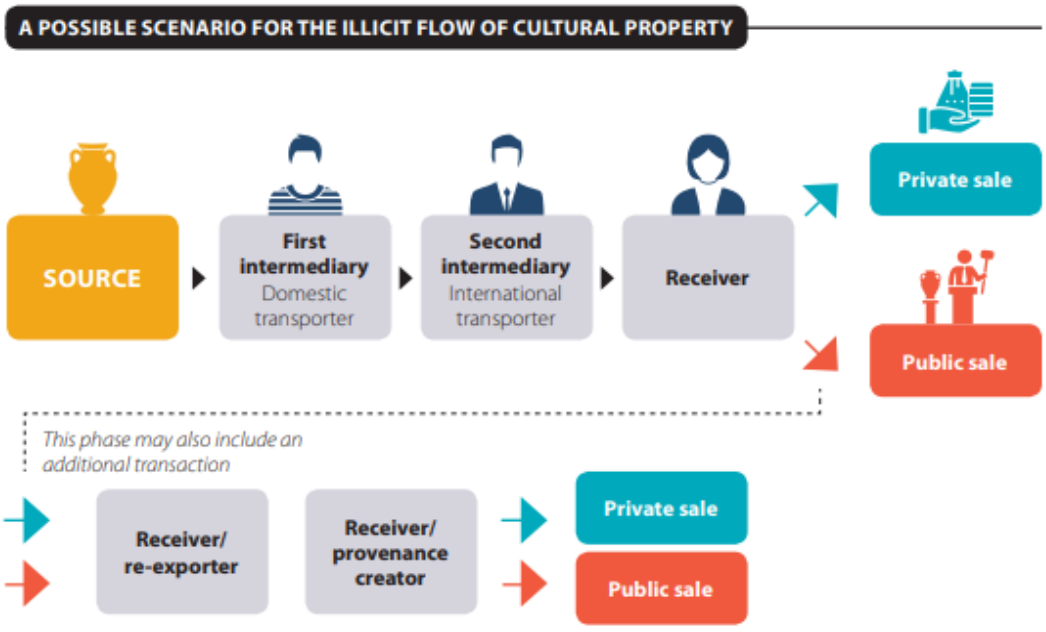

Obr. č. 2: Schéma pašování kulturního vlastnictví z hlediska fází[37]

komerčních převodů, aby se k němu vrátily se zdánlivě legitimním původem. Kulturní vlastnictví projde podobným způsobem skrz aukční domy, galerie, muzea a soukromé sbírky.[11] Zprostředkovatelé pozdní fáze pocházejí ze skupiny akademiků a znalců kultury. Často se jedná o majitele galerií a pořadatele aukcí. Aukce a galerie poskytují sběratelům možnost k nalezení a koupi artefaktu nebo umění. Zprostředkovatelům pozdní fáze se tak dostává klientely.

4) sběratelé

Sběratelé jsou lidé, v jejichž sbírkách většinou pašované kulturní vlastnictví končí. Zboží kupují od zprostředkovatelů pozdní fáze. Někteří nemají o původu kulturního vlastnictví ponětí, zatímco jiní tuší či vědí, že se jedná o pašované zboží. Při koupi se tak vědomě dopouštějí trestného činu a zároveň „perou" zakoupené kulturní vlastnictví tím, že ho získali ze zdánlivě legitimního zdroje. Sběratel platí za pašované kulturní vlastnictví v poměru k ostatním fázím nejvíce peněz. V prvních dvou fázích se vyskytují i organizované zločinné skupiny, účastní se však pouze příležitostně, tak jako zbytek sítě pašování.[12]

3.2 Trasy pašování a zapojené skupiny

Existují tři typy států rozdělené podle fází pašování, které se v nich odehrávají. Státy zdrojové, v nichž se uskutečňují první dvě fáze pašování; státy tranzitní, kde se uskutečňuje druhá a třetí fáze; a státy tržní, ve kterých probíhá třetí a čtvrtá. fáze.[13]

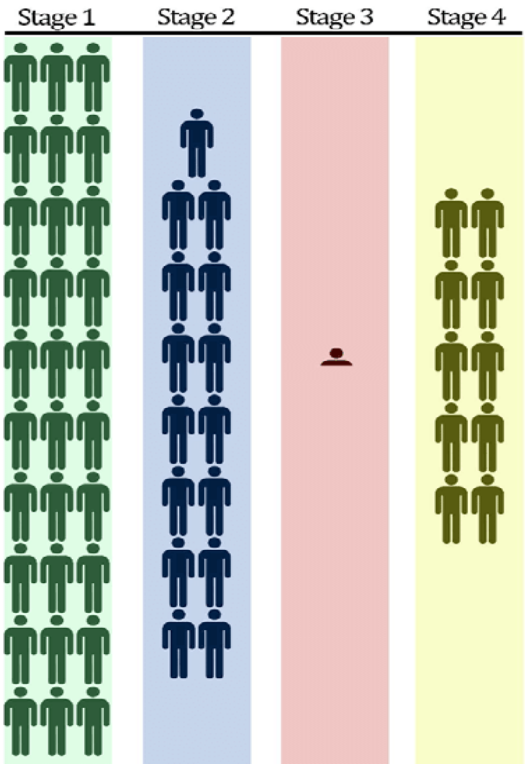

Obr. č. 3: Poměr počtu účastníků na pašování kulturního vlastnictví dle fází[39]

Státy zdrojové jsou státy, v nichž je typicky větší míra nezaměstnanosti, velká část obyvatelstva žije pod hranicí chudoby a na jejichž území se nachází vyšší koncentrace kulturního vlastnictví, které není zabezpečené. Například Afghánistán je jedním z největších exportérů kulturního vlastnictví na Středním východě. V roce 2016 žilo v Afghánistánu 54,2 % procenta obyvatel pod hranicí chudoby.[14]

Státy tranzitní jsou ty, jejichž právní systém a celková vnitřní situace pašování nahrává. Operují zde zprostředkovatelé rané fáze. Například velká část starožitností pocházejících ze Středního východu přijde do Evropy skrz Dubaj nebo Šardžá ve Spojeným arabských emirátech, které mají zavedeno jen málo regulací.[15] Odtud nelegální zboží putuje do tranzitních zemí prvního světa (v Evropě například Švýcarsko), kde zprostředkovatelé rané fáze předají nelegální kulturní vlastnictví do rukou zprostředkovatelů fáze pozdní. Ti opatří kradené památky náležitou padělanou dokumentací a převezou je do států tržních.[16]

Šedý trh je trh, který není oficiálně povolen. Často nebývá ani vymezen zákonem nebo vzniká jako důsledek zneužití skulin v zákonech kriminálními skupinami.[38]

Ve *státech tržních* se odehrává obchodní styk zprostředkovatelů pozdní fáze se sběrateli. Aby mělo pašování smysl, musí na konci celého procesu stát někdo, kdo je schopen za zboží zaplatit patřičnou částku. Právě proto se prodej odehrává v zemích prvního světa. Zde je pašeráky patřícími ke třetí skupině vytvářen zisk.[17] Tato fáze je spojena s největším rizikem, protože zúčastněná osoba musí u sebe uchovávat nelegální kulturní vlastnictví v poměru k ostatním fázím nejdéle. Zároveň si musí i zachovat důvěryhodnost kvůli nalákání zákazníka.

3.3 Finální prodej

Největšími odbytišti bývají země s koloniální minulostí, například Velká Británie a Francie. Dál mezi ně patří bohaté státy, jako jsou USA, Německo nebo Švýcarsko. Prodej však není na tyto země omezen.[18]

Kulturní vlastnictví je zajímavým zbožím pro movité sběratele. Často si kupují artefakty jako symboly společenského statusu, tedy jako předměty, které hodlají vystavit na odiv. Z tohoto hlediska je pro nelegální trh s kulturním vlastnictvím zásadní práce zprostředkovatelů pozdní fáze, kteří kulturní vlastnictví převádějí z trhu černého na trh šedý nebo na trh legální. [19] S nástupem internetu též vzrostla popularita internetových aukcí.

V posledních desetiletích prodej kulturního vlastnictví na internetu celkově narůstá.[20] Webové aukce jako eBay pozměňují roli zprostředkovatelů pozdní fáze. Internetové aukce eliminují nutnost osobní interakce, umožňují zasažení více potenciálních sběratelů a chrání zprostředkovatele pozdní fáze na základě soukromí poskytovaného osobním počítačem.

Tradiční obchodníci s kulturním vlastnictvím se ve stále větším množství na internet přesouvají. Prodávají zde jak běžné, tak i vzácné kousky kulturního vlastnictví. Rozhraní internetových aukcí a jejich obchodní podmínky dávají obchodníkům roušku legitimity, a zákazníci tak nemají důvod pochybovat o původu toho, co kupují. Přestože v realitě je jen málo způsobů, jak ověřit, odkud opravdu kupovaný předmět pochází. Internetové aukce takto nevědomě pomáhají nelegální kulturní dědictví „prát", zatímco pobírají procento z celkového výdělku.[21]

3.4 Korupce

Na nelegálním pašování se podílí kromě kriminálních skupin i osoby zapojené ve státní správě, v policejních složkách a i ve vedení některých muzeí. Ty se podílejí na pašování jeho krytím, opatřováním pašovaného zboží falešnou dokumentací a zajišťováním bezpečného průchodu pro pašeráky skrz území pod jejich správou. Jako protislužbu pobírají úplatky z peněz, které jsou pašováním generované, a tak se ho přímo účastní.[22]

4 BOJ S PAŠOVÁNÍM KULTURNÍHO VLASTNICTVÍ

Boj s pašováním zásadně stěžují tři hlavní překážky. První je obtížný zisk informací o vnitřní struktuře sítě, která pašování obstarává, způsobený decentralizovaností pašeráckých sítí. To zapříčiňuje, že policejní orgány nejsou na pašování schopné efektivně reagovat. Druhá je neinformovanost široké veřejnosti o pašování kulturního vlastnictví jako takovém a jeho negativních dopadech. Společnost včetně sběratelů nemá povědomí o následcích, jaké má nelegální pašování kulturního vlastnictví pro komunity jím zasažené. Třetí překážkou je, že státy nepřistupují k potírání pašování kulturního vlastnictví dostatečně koordinovaně. Důležitým krokem pro sjednocení přístupu k pašování kulturního vlastnictví byla *rezoluce Valného shromáždění 69/196*.

4.1 Strategie pro boj s nelegálním pašováním kulturního vlastnictví

Tím, že struktura sítě pro pašování kulturního vlastnictví se radikálně liší například od sítí pro pašování zbraní nebo narkotik (s nimiž se občas prolíná, ale nepodléhá jim), je nutné zvolit k ní i jiný přístup. Zatímco u organizací, jako jsou drogové kartely, se bezpečnostní složky zaměřují na „velké ryby", tedy vedoucí postavy, u fluidní sítě pašování kulturního vlastnictví tento přístup efektivní není. Důvod je jednoduchý – kvůli absenci jakýchkoliv „leaderů" a pevných struktur v tomto druhu kriminální činnosti.

Více než na potlačení se tedy státy a mezinárodní orgány zaměřují na prevenci. Snaží se ovlivněním vnějších faktorů pašování narušit a nelegální obchod s kulturním vlastnictvím poškodit. Mezi tyto snahy spadá eliminace míst pro stýkání zprostředkovatelů, tlumení poptávky po kulturním vlastnictví, vytváření databází kulturního vlastnictví, utváření metod jeho identifikace a další. Kdyby se těmito metodami podařilo snížit výdělečnost pašování kulturního dědictví, případně ho přivést do ztrátovosti, vymizelo by.[23]

4.2 Kampaně na pozvednutí povědomí o kulturním vlastnictví a jeho pašování

UNODC doporučuje zavedení edukačních kampaní jak v tržních zemích, tak v zemích původu kradeného umění, artefaktů a jiného kulturního vlastnictví. V tržních zemích je jejich cílem snížit poptávku sběratelů tím, že vykreslí nelegální vlastnění kulturního vlastnictví jako společensky neakceptovatelné, a v zemích zdrojových vzdělávají tamní obyvatelstvo o jejich kulturním dědictví a alternativních možnostech výdělku. Edukační programy zahrnují tvorbu filmů, informačních brožur a turistické návštěvy archeologických nalezišť.[24] Tvorbou edukačního materiálu v souladu s *Úmluvou o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu kulturního vlastnictví z* roku 1970 se zabývá z velké části hlavně Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization,* UNESCO).[25]

4.3 Tvorba databází

Tvorba databází je důležitá kvůli podpoře spolupráce mezi jednotlivými státy při zcizení kulturního vlastnictví. Díky databázím, jako je třeba *The Stolen Works of Art database* spravovaná Mezinárodní organizací kriminální policie (*International Criminal Police Organization,* INTERPOL), je možné zcizené kulturní vlastnictví identifikovat a zajistit jeho repatriaci do státu jeho původu.[26] Také existuje databáze *The Art Loss Register,* jež nabízí služby jako ověření původu zboží pro obchodníky, kteří se chtějí vyvarovat koupě nelegálně pašovaného kulturního vlastnictví.[27] Pro mezinárodní spolupráci je však nejdůležitější *UNESCO Database of Nati-*

onal Cultural Heritage Laws, jež umožňuje konzultaci v současnosti platných zákonů o kulturním dědictví a vlastnictví.

4.4 Rozvoj bezpečnostních složek zemí postižených pašováním kulturního vlastnictví

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) spolu se Světovou celní organizací (*World Customs Organization,* WCO) se zaměřují na vzdělávání a rozvoj složek zákona a vyhledávání mezer v bezpečnosti zemí, které se následně snaží zaplnit.

WCO se zabývá tvorbou vhodných exportních certifikátů pro kulturní vlastnictví, spravuje databáze pro identifikaci kulturního vlastnictví (ARCHEO), podporuje kooperaci mezi bezpečnostními složkami, vládním sektorem a privátním sektorem a poskytuje celním správám spolupráci s experty na kulturní vlastnictví.[28]

OBSE organizuje semináře a workshopy pro bezpečnostní složky zabývající se bojem proti pašování kulturního vlastnictví a vyvíjí strategie pro nejlepší reakce na mezinárodní pašování a jiné mezinárodní kriminální hrozby.[29]

5 DOKUMENTY TÝKAJÍCÍ SE OCHRANY KULTURNÍHO VLASTNICTVÍ

Haagská úmluva o ochraně kulturního vlastnictví v případě ozbrojeného konfliktu

Vyvolaná masivní destrukcí kulturních památek během druhé světové války, *Haagská úmluva* z roku 1954 se zabývá ochranou kulturního dědictví v ozbrojeném konfliktu a i přípravou ochrany kulturního dědictví před samotným konfliktem. Zahrnuje zřízení útočišť pro ochranu kulturního dědictví a zavazuje státy k vyhýbání se útoku na ně.[30]

Úmluva o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu kulturního vlastnictví z roku 1970[31]

Úmluva zavádí preventivní opatření jako exportní certifikáty, kontrolu obchodu, sankce za nelegální obchod s kulturním vlastnictvím a vzdělávací kampaně. Zabývá se také vracením kulturního vlastnictví do země původu a volá po větší kontrole importu a exportu kulturního vlastnictví.[32]

Rezoluce Valného shromáždění 69/196

Rezoluce 69/196 Valného shromáždění OSN předestírá pokyny pro prevenci a potírání pašování kulturního vlastnictví. Dokument má čtyři hlavní části.

První část se věnuje strategiím prevence pašování, které zahrnují schraňování dat, kodex chování při nákupu/prodeji kulturního vlastnictví, ověřování původu kulturního vlastnictví a vzdělávání společnosti o problému.

Druhá část se věnuje přístupu policejních orgánů. Vyzývá státy k přijetí náležitých právních předpisů pro ochranu kulturního vlastnictví a vytváření speciálních složek, které by pašování kulturního vlastnictví potíraly.

Část třetí se zabývá spoluprací mezi státy a navrhuje postup, který by měl být jednotně dodržován v případě mezinárodních zločinů pašování. Nastiňuje kooperaci při stíhání, při extradici a případné konfiskaci nelegálně drženého kulturního vlastnictví.

Část čtvrtá vyzývá státy k důsledné aplikaci mezinárodních pokynů ve všech situacích v souladu s předešlými úmluvami a konvencemi.[33]

Rezoluce 2347 Rady bezpečnosti

Rezoluce 2347 je první rezolucí Rady bezpečnosti se zaměřením na kulturní vlastnictví. Odsuzuje jeho destrukci včetně archeologických nalezišť, svatých míst, muzeí, galerií, archivů a dalších. Naléhá na členské státy, aby vyvinuly širokou policejní a soudní kooperaci kvůli prevenci a zabránění pašování kulturního vlastnictví.[34]

6 ZÁVĚR

Pašování kulturního vlastnictví je komplexní problém, jemuž je nutné se věnovat. Ohrožuje kulturu, vede k nelegálním finančním ziskům skupin, které svou činností přispívají ke korupci a rozvracení společnosti, v některých případech i k terorismu. Skrz sdílení informací mezi členskými státy OSN a vývoj databází, povolání odborníků, vzdělávání obyvatelstva a policejní kooperaci lze pašování zamezit a zachránit kulturní identitu lidí, kterým se pomalu vytrácí.

7 OTÁZKY PRO JEDNÁNÍ

1. Jak se váš stát staví k problematice pašování kulturního dědictví?
2. Ratifikoval váš stát výše uvedené úmluvy?
3. Jaké kroky podnikl váš stát k oslabení nelegálního obchodu s kulturním vlastnictvím na svém území?
4. Jaké kroky váš stát podnikl pro ochranu kulturního vlastnictví ve spolupráci s jinými státy a nadnárodními organizacemi (WCO, UNESCO, INTERPOL)?
5. Řešil váš stát v minulosti nějaký rozsáhlý případ pašování nebo destrukce kulturního dědictví?
6. Profituje vaše vláda z obchodu s kulturním vlastnictvím?
7. Jaké sankce uvaluje vláda vašeho státu na osoby podílející se na pašování kulturního vlastnictví?

8 DOPORUČENÉ A ROZŠIŘUJÍCÍ ZDROJE

Databáze kriminálních případů SHERLOC

https://sherloc.unodc.org/cld/case-law-doc/criminalgroupcrimetype/ita/2011/sentenza_n.287204.html?lng=en & tmpl=sherloc

V databázi lze nalézt podrobný rozbor různých případů nelegálního pašování kulturního vlastnictví. Prostudováním těchto materiálů se čtenář seznámí se skutečnými případy pašování a bude mu poodhalena vnitřní problematika problému.

Boj proti nelegálnímu pašování kulturního vlastnictví

http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/movable/pdf/Toolkit_01.pdf

Jedná se o příručku pro evropské soudy a policejní složky. Čtenáři poskytne „celý obrázek o situaci", obzvláště pokud se touží seznámit s praktikami uplatňovanými v boji proti pašování.

Nelegální obchod se starožitnostmi jako mezinárodní kriminální síť': popis a očekávání pašování kulturního dědictví, Peter Campbell

https://www.researchgate.net/publication/259433955_The_Illicit_Antiquities_Trade_as_a_Transnational_Criminal_Network_Characterizing_and_Anticipating_Trafficking_of_Cultural_Heritage

Autor článku rozebírá vnitřní mechaniky vládnoucí pašování starožitností a jiného kulturního dědictví. Udává tři příklady ze tří zemí, v nichž pašování probíhá. Napomáhá lepšímu pochopení pašování kulturního vlastnictví.

9 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1 SEITZ, Antoaneta. United Nations Office on Drugs and Crime. Trafficking in Cultural Property[online]. [Accessed 4 August 2019]. Available from: https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/emerging-crimes/trafficking-in--cultural-property.html

2 Types of Cultural Property [online]. [Accessed 4 August 2019]. Available from: https://www.cemml.colostate.edu/cultural/09476/chp04-02iraqenl.html

3 Treaty Law and the 1954 Hague Convention - Blue Shield International [online]. [Accessed 12 September 2019]. Available from: https://theblueshield.org/resources/laws/1954-hague-convention-treaty-law/

4 Destroying cultural heritage: more than just material damage. Destroying cultural heritage: more than just material damage | British Council [online]. [Accessed 7 October 2019]. Available from: https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/destroying-cultural-heritage-more-just-material-damage

5 SEITZ, Antoaneta. United Nations Office on Drugs and Crime. Trafficking in Cultural Property[online]. [Accessed 4 August 2019]. Available from: https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/emerging-crimes/trafficking-in--cultural-property.html

6 SEITZ, Antoaneta. United Nations Office on Drugs and Crime. Trafficking in Cultural Property[online]. [Accessed 4 August 2019]. Available from: https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/emerging-crimes/trafficking-in--cultural-property.html

7 Trafficking in cultural property ‚source of enormous illicit profits,' UN official tells forum | UN News. United Nations [online]. [Accessed 12 September 2019]. Available from: https://news.un.org/en/story/2015/11/514712-trafficking-cultural-property-source-enormous-illicit-profits-un-official-tells

8 Fighting the illicit trafficking of cultural property: a toolkit for European judiciary and law enforcement. unesdoc.unesco.org [online]. [Accessed 13 September 2019]. Available from: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000266098

9 CAMPBELL, Peter B. The Illicit Antiquities Trade as a Transnational Criminal Network: Characterizing and Anticipating Trafficking of Cultural Heritage. International Journal of Cultural Property [online]. 2013. Vol. 20, no. 2p. 113–153. [Accessed 7 July 2019]. DOI 10.1017/s0940739113000015. Available from: https://www.researchgate.net/publication/259433955_The_Illicit_Antiquities_Trade_as_a_Transnational_Criminal_Network_Characterizing_and_Anticipating_Trafficking_of_Cultural_Heritage

10 CAMPBELL, Peter B. The Illicit Antiquities Trade as a Transnational Criminal Network: Characterizing and Anticipating Trafficking of Cultural Heritage. International Journal of Cultural Property [online]. 2013. Vol. 20, no. 2p. 113–153. [Accessed 7 July 2019]. DOI 10.1017/s0940739113000015. Available from: https://www.researchgate.net/publication/259433955_The_Illicit_Antiquities_Trade_as_a_Transnational_Criminal_Network_Characterizing_and_Anticipating_Trafficking_of_Cultural_Heritage

11 Laundering phenomena in cultural goods trafficking. SAFE/Saving Antiquities for Everyone [online]. 6 March 2015. [Accessed 12 September 2019]. Available from: http://savingantiquities.org/laundering-phenomena-cultural-goods-trafficking/

12 CAMPBELL, Peter B. The Illicit Antiquities Trade as a Transnational Criminal Network: Characterizing and Anticipating Trafficking of Cultural Heritage. International Journal of Cultural Property [online]. 2013. Vol. 20, no. 2p. 113–153. [Accessed 7 July 2019]. DOI 10.1017/s0940739113000015. Available from: https://www.researchgate.net/publication/259433955_The_Illicit_Antiquities_Trade_as_a_Transnational_Criminal_Network_Characterizing_and_Anticipa-

ting_Trafficking_of_Cultural_Heritage

13 MERRYMAN, John Henry. Two Ways of Thinking About Cultural Property. The American Journal of International Law. 1986. Vol. 80, no. 4p. 831. DOI 10.2307/2202065.

14 Elmer. "Poverty in Afghanistan." Asian Development Bank, Asian Development Bank, 6 May 2019, www.adb.org/countries/afghanistan/poverty.

15 Smuggling Historical Artifacts to Sharjah | ALL THINGS PAKISTAN. [online]. [Accessed 12 September 2019]. Available from: https://pakistaniat.com/2006/11/19/smuggling-historical-artifacts-to-sharjah/

16 CAMPBELL, Peter B. The Illicit Antiquities Trade as a Transnational Criminal Network: Characterizing and Anticipating Trafficking of Cultural Heritage. International Journal of Cultural Property [online]. 2013. Vol. 20, no. 2p. 113–153. [Accessed 7 July 2019]. DOI 10.1017/s0940739113000015. Available from: https://www.researchgate.net/publication/259433955_The_Illicit_Antiquities_Trade_as_a_Transnational_Criminal_Network_Characterizing_and_Anticipating_Trafficking_of_Cultural_Heritage

17 CAMPBELL, Peter B. The Illicit Antiquities Trade as a Transnational Criminal Network: Characterizing and Anticipating Trafficking of Cultural Heritage. International Journal of Cultural Property [online]. 2013. Vol. 20, no. 2p. 113–153. [Accessed 7 July 2019]. DOI 10.1017/s0940739113000015. Available from: https://www.researchgate.net/publication/259433955_The_Illicit_Antiquities_Trade_as_a_Transnational_Criminal_Network_Characterizing_and_Anticipating_Trafficking_of_Cultural_Heritage

18 Taliban Making Money from Belgian Antiques Dealers. expatica.com [online]. 9 July 2009. Available from: www.expatica.com/be/news/news_local/Taliban-making-profit-from-Belgian-antiques-dealers-_56076.html

19 BOISTER, Neil. An Introduction to Transnational Criminal Law. Google [online]. [Accessed 12 September 2019]. Available from: https://books.google.cz/books?id=pHpVDwAAQBAJ&pg=PA222&lpg=PA222&dq=late+stage+intermediaries+in+illicit+cultural+property+trade&source=bl&ots=1Bfc1h8T7X&sig=ACfU3U2BrDMHvSNC3N-UwvtGstz6c5DEig&hl=cs&sa=X#v=onepage&q=late stage intermediaries in illicit cultural property trade&f=true

20 FELSON, Marcus. The Ecosystem for Organized Crime. Heuni [online]. Available from: https://www.heuni.fi/en/index/publications/heunipapers/heunipapers26.theecosystemfororganizedcrime.html

21 CAMPBELL, Peter B. The Illicit Antiquities Trade as a Transnational Criminal Network: Characterizing and Anticipating Trafficking of Cultural Heritage. International Journal of Cultural Property [online]. 2013. Vol. 20, no. 2p. 113–153. [Accessed 7 July 2019]. DOI 10.1017/s0940739113000015. Available from: https://www.researchgate.net/publication/259433955_The_Illicit_Antiquities_Trade_as_a_Transnational_Criminal_Network_Characterizing_and_Anticipating_Trafficking_of_Cultural_Heritage

22 SHENTOV, Ognian. Organized Crime in Bulgaria: Markets and Trends. Center for the Study of Democracy [online]. Available from: http://old.csd.bg/index.php?id=80

23 CAMPBELL, Peter B. The Illicit Antiquities Trade as a Transnational Criminal Network: Characterizing and Anticipating Trafficking of Cultural Heritage. International Journal of Cultural Property [online]. 2013. Vol. 20, no. 2p. 113–153. [Accessed 7 July 2019]. DOI 10.1017/s0940739113000015. Available from: https://www.researchgate.net/publication/259433955_The_Illicit_Antiquities_Trade_as_a_Transnational_Criminal_Network_Characterizing_and_Anticipating_Trafficking_of_Cultural_Heritage

24 "Protection against Trafficking in Cultural Property." Unodc.org, www.unodc.org/documents/treaties/organized_crime/Background_note_UNODC_CCPCJ_EG1_2009_CRP1_E.pdf.

25 1970 Convention: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization." 1970 Convention | United

Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, www.unesco.org/new/en/culture/themes/illicit-traffic-of-cultural-property/1970-convention/.

26 "Stolen Works of Art Database." INTERPOL, www.interpol.int/Crimes/Cultural-heritage-crime/Stolen-Works-of-Art-Database.

27 Home - The Art Loss Register, www.artloss.com/en.

28 Cultural Heritage Programme. World Customs Organization [online]. [Accessed 6 October 2019]. Available from: http://www.wcoomd.org/en/topics/enforcement-and-compliance/activities-and-programmes/cultural-heritage-programme.aspx

29 Workshop on combating illicit cross-border trafficking in cultural property in OSCE Asian Partners for Cooperation Region. Workshop on combating illicit cross-border trafficking in cultural property in OSCE Asian Partners for Cooperation Region | OSCE POLIS [online]. [Accessed 6 October 2019]. Available from: https://polis.osce.org/workshop-combating-illicit-crossborder-trafficking-cultural-property-osce-asian-partners

30 1954 Hague Convention: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. 1954 Hague Convention | United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [online]. [Accessed 4 August 2019]. Available from: http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/armed-conflict-and-heritage/convention-and-protocols/1954-hague-convention/

31 Text of the Convention: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Text of the Convention | United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [online]. [Accessed 5 September 2019]. Available from: http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/illicit-trafficking-of-cultural-property/1970-convention/text-of-the-convention/

32 1970 Convention: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. 1970 Convention | United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [online]. [Accessed 4 August 2019]. Available from: http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/illicit-traffic-of-cultural-property/1970-convention/

33 A/RES/69/196 - E - A/RES/69/196 [online]. [Accessed 24 September 2019]. Available from: https://undocs.org/en/A/RES/69/196

34 S/RES/2347 (2017) Security Council. United Nations [online]. [Accessed 4 August 2019]. Available from: https://www.un.org/securitycouncil/s/res/2347-(2017)

35 https://theantiquitiescoalition.org [online]. [Accessed 11 September 2019]. Available from: https://theantiquitiescoalition.org/understanding-the-problem/infographics/#

36 Fluid organisation. Innovation Gateway [online]. 25 February 2016. [Accessed 5 October 2019]. Available from: http://ig-nl.com/fluid-organisation/

37 A possible scenario for the illicit flow of cultural property [online]. [Accessed 5 September 2019]. Available from: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/movable/pdf/Toolkit_01.pdf

38 ADMIN, Autor: Co je šedá ekonomika? Ekonomika Online [online]. 16 January 2015. [Accessed 4 October 2019]. Available from: http://ekonomikaonline.cz/290/co-je-seda-ekonomika/

39 CAMPBELL, Peter. Relative Populations in each Stage with each Symbol Representing 1000 Participants [online]. [Accessed 10 September 2019]. Available from: https://www.researchgate.net/figure/Relative-populations-in-each-stage-with-each-symbol-representing-1000-participants-244_fig1_259433955

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání tří klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO a EU.

studentsummit.cz
summit@amo.cz
facebook.com/studentsummit
instagram.com/praguestudentsummit
twitter.com/studentsummit
youtube.com/studentsummit

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu avzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Matyáš Pavel

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

POŘADATEL

AMO.CZ

GENERÁLNÍ PARTNER

The Kellner Family Foundation

TOP PARTNEŘI

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

PRAHA PRAGUE PRAGA PRAG

VŠE

Evropská komise
Zastoupení v České republice

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA

US embassy

PARTNEŘI

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

SCIO

Embassy of Canada
Ambassade du Canada

AUTO ZRUCKÝ
DEALER NISSAN

Městská část Praha 6

PRAGUE CONGRESS CENTRE

UNITED NATIONS
Informační centrum OSN v Praze

leo express

Microsoft

OSCE

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT

Autor: Matyáš Pavel
Imprimatur: František Novotný
Jazyková úprava: Klára Kloučková, Barbora Novotná, Tereza Novotná
Sazba: Tereza Ondráčková
Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXV. ročníku Pražského studentského summitu.
© AMO 2019

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 813 460, e-mail: summit@amo.cz
IČ : 65 99 95 33

www.amo.cz
www.studentsummit.cz